

✓ ILLALONGA

Naturalment

— Guia de rutes i sendes —

El majestuós *Circ de la Safor*, és el paratge més característic del massís de la Safor, un fantàstic hemicicle quasi tancat amb 2'5km de diàmetre, format per penya-segats, amb una altitud de 1.011m. Constitueix una sorpresa per a l'excursionista i podem considerar-lo com una de les primeres meravelles orogràfiques de la Comunitat Valenciana. Un dels penya-segats més singulars és el conegut com *la Finestra*, per la seua forma de balcó al Mediterrani.

Segons el punt d'inici de la ruta, cal tindre més o menys bona forma física.

Es pot, per tant, iniciar la ruta en distints llocs: *Reprimala*, *Cantera* o bé des *de l'Isidret*, d'acord amb la forma física de cadascú. Pujarem per la pista forestal fins arribar a la Caseta de Tarsan, on a la dreta del camí

Dificultat **Difícil**

Longitud **19Km Apròx.**

Duració **05:30h (anada i tornada)**

Desnivell **1.013m**

trobarem les senyals indicadores (groc i blanc) del PR, cap a la dreta aniríem a l'Orxa i cap amunt ens portarà cap a la Finestra, la Nevera i el Cim de la Safor.

El desnivell es prou gran, ja que des de l'Isidret fins al Cim de la Safor, amb 1.013 m.s.n.m., cal salvar més de cinc-cents metres en poc de recorregut, però mereix la pena per les espectaculars vistes que gaudirem a mesura que anem guanyant altura.

La senda no té pèrdua, tant sols cal seguir les marques del PR. Trobarem una vegetació en la qual predomina el coscoll, i gaudirem d'un gran silenci, tan sols trencat pels vols del roquerol, que nia a l'interior dels cingles de la Safor. Quan portem prop d'un hora d'ascensió, a la nostra esquerra veurem la "*Finestra de la Safor*" i uns quinze minuts després arribarem al *Prat de la Nevera*, on encara queden les restes d'un antic pou de neu. A la primavera el prat s'ompli de flors, predominant les orquídiades. Després d'un breu descans junt a la nevera, ens queda molt poc per arribar al Cim, de d'on es domina bona part dels territoris de les Comarques Centrals.

Des del *Cim de la Safor*, es pot enllaçar amb el PRV-43 que ens duu a les Valls de la Marina.

El camí de tornada, el podem fer bé pel mateix lloc per on hem pujat o bé agafant la senda que ix de la Nevera en direcció SO i que ens porta, en un descens d'un hora, fins la Font dels Òlbits, des d'on tornarem per la pista cap a Villalonga fins arribar al punt de la partida de la Reprimala.

Circ de la Safor

Cim de la Safor

Prat de la Nevera

El Racó del Duc és un paratge natural de gran bellesa, qualificat entre els millors de la Comunitat Valenciana, situat entre les poblacions de Villalonga i l'Orxa. Ambdós municipis disten uns dotze quilòmetres.

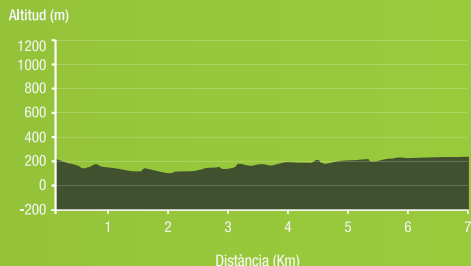
Per arribar allí ens situarem a Villalonga, al final del carrer Estació, en direcció a *la Reprimala*, on trobarem la primera de les cinc *Fàbriques de llum* que vorem al llarg de tot el recorregut (eren xicotetes centrals de transformació hidroelèctrica, que aprofitaven el cabdal del riu Serpis i que antigament van ser, en la seua majoria, molins). Esta primera fàbrica, coneguda com a Fàbrica de la Reprimala, va passar de ser un molí de farina a una fàbrica de paper, per a arribar a les mans de Lluís Santonja, que la va transformar en fàbrica de llum. L'edifici, situat en la ribera esquerra del riu Serpis, ens apareix vistós des del pont de ferro. Allí, lloc d'estiuenc de les gents de Villalonga, descobrirem a la nostra esquerra, on comença la pujada més pronunciada de la nostra excursió, la *Font de la Reprimala*, de boníssima aigua fresca, amb qualitats medicinals.

Dificultat **Fàcil**

Longitud **14 Km Apròx.**

Duració **04:00h** (anada i tornada)

Desnivell **336m**

Continuem la marxa ascendint per la costera fins arribar a una pedrera, en sobrepassar-la, trobem un encreuament de camins, prendrem el de la dreta, que ens duu fins a l'*antiga plataforma del ferrocarril Alcoi-Gandia*, de la Companyia Alcoi and Gandia Railway and Harbour Company Limited, que va unir comercialment la comarca de l'Alcoià amb el port de Gandia, la qual va paral·lela al riu i que ja no deixarem en tota la ruta. L'itinerari per tant, malgrat la pendent de la Reprimala, és totalment pla. També es pot anar amb cotxe fins a la cantera i començar la ruta en este punt. Seguint avant, es poden veure les ruïnes de la segona fàbrica de llum, denominada *del Cèntim* o *dels Ullals*.

Al llarg del recorregut ens trobem amb cinc túnels, que salven les parets de la Serra de la Safor, per la qual cosa es recomana portar una llanterna. Poc després de recórrer els cinc primers quilòmetres i abans d'entrar al primer dels túnels (el més llarg amb 250 metres) ix un camí a la dreta que baixa fins al riu, des d'on arribarem a la tercera fàbrica, la *Fàbrica de la Mare de Déu*, on trobem un xicotet ermitori commemoratiu de la troballa de la imatge de la Mare de Déu de la Font, patrona de la població, ja que va ser ací on, d'acord amb la tradició, el 17 d'agost de 1.708, un carboner de Villalonga anomenat Senent Pla, se la va trobar surant riu amunt. També vora riu, i al llarg de tot el trajecte, trobarem els antics assuts que pertanyien a les esmentades fàbriques de llum.

Més avant dividem la *Fàbrica del Racó del Duc*, la qual es troba en un dels trams més bells del paratge. A l'altura de l'Assut de Morú, a la nostra esquerra, trobarem la senda PRV-42 que puja al Cim de la Safor.

Més endavant arribarem a l'última fàbrica o *Molí de l'Infern*, que va servir antigament com a lloc de descans dels viatgers i del tren, on cal fer una parada per visitar el seu entorn, on trobarem les restes d'un antic ermitori molt a prop d'un magnífic cedre, fins ací portarem recorreguts 7 km.

Esta fàbrica marca el límit provincial i per tant de terme. Una vegada passat el pont, ja ens trobarem al terme de l'Orxa. Si continuem la ruta arribarem a l'Orxa.

Riu Serpis

Túnel en bicicleta

Fàbrica de l'Infern

Racó del Duc

La xicoteta població de **Fornà** se situa a l'Est de Villalonga, separada per barreres muntanyoses, com la Costera Alta, un camí que va per damunt de la serra uneix ambdós pobles.

La senda que uneix Villalonga amb Fornà, era l'antiga via de comunicació d'aquestes dues poblacions, antigament tan unides, de fet Fornà pertanyia a la parròquia de Villalonga i els lligams entre les dos poblacions han estat sempre molt forts.

És una ruta senzilla, pintoresca i atractiva, suau i solitària. El paisatge no està transformat per urbanitzacions, cosa que revaloritza el paratge. La podem fer amb un mínim esforç en a penes hora i mitja el trajecte d'anada, ja que la ruta es lineal, per tant tindrem que tornar pel mateix lloc.

Dificultat **Fàcil**

Longitud **9 Km Apròx.**

Duració **03:00h** (ida y vuelta)

Desnivell **350m**

Començarem el nostre trajecte des de la *font del Passeig* del poble, on es recomana omplir la cantimplora, i anirem a buscar el carrer de Sant Llorenç al final del qual comença el *Cami de Fornà*. El primer tram és d'asfalt i amb una forta pendent que acaba quan arribem a l'últim xalet, ací comença la senda de terra, que s'endinsa en un bosc de pins, després prenem direcció cap a l'esquerra on trobem un encreuament que baixa al *Barranc del Castell*, el qual es queda al fons, des d'ací es gaudeix d'unes magnífiques vistes del *Castell de Villalonga* i de bona part de la Comarca de la Safor.

La senda va pujant suaument entre pins, romers i cepells per l'ombra de la *Font del Grill*. Al punt més alt de la ruta (350 m.s.n.m) trobem un altre encreuament a l'esquerra que en uns 15 minuts ens deixaria en la encisadora *Fonteta del Grill*, cal tindre en compte que la fonteta en anys de pluja té un aigua fresca i molt bona, però en anys de sequera podríem trobar-la, per la qual cosa es recomana portar aigua per a la ruta. Nosaltres continuem cap a Fornà i trobarem tot seguit *la caseta* i *el secà de Baejera*, on es barregen els pins, margallons i garrofers. Ací mateix trobem un plafó informatiu de la ruta, just en el límit del canvi de terme, ja que a partir d'eixe punt entrem en terme de Fornà. Pocs metres després trobem un tercer encreuament que ens duria a les *Fontanelles*, des d'ací ja es veuen les muntanyes de la Marina i si fem una breu parada per a descansar a l'ombra dels pins, reconeixem alguns dels paratges que ens envolten, com les revoltes d'Orba i els xalets més alts de la Llacuna o enfront la muntanya del Xelibre, però el nostre destí està més endavant, quan la senda davalla, primer suaument i després amb un fort descens entre una pinada que ens deixa de nou en l'asfalt dels primers xalets de Fornà, des d'ací ja es veu damunt un turó el majestuós castell, per dins de la urbanització baixem a la plaça del poble, just davant l'església. Podem allargar la ruta uns 10 minuts més, val la pena apropar-se al *Castell de Fornà*, el qual va pertànyer al cabdill àrab Al-Azraq. Als peus del castell hi ha un àrea recreativa on podem recuperar forces abans de mamprendre el camí de tornada.

Ruta Villalonga a Fornà

Senyalització de ruta

Castell de Fornà

Vista de Villalonga des de Fornà

Accedirem a la ruta de la Cuta des de la mateixa localitat de Villalonga. Prenem direcció a la localitat d'Ador. A l'entrada de la localitat de Villalonga ens trobem amb una rotonda. A la rotonda busquem direcció a *la Reprimala* pel camí del cementiri. Un cop arribats al cementiri ens trobem a la nostra dreta un desviament que ens portarà fins al riu Serpis. Creuem el riu Serpis i prenent el camí de l'esquerra, el *camí del Tarrassó*, caminarem paral·lelament al riu. Encara que veiem que el camí asfaltat es divideix en algun ramal a l'esquerra no farem cas. Seguirem pel camí d'asfalt fins que veiem que no té sortida i que ens coincideix amb una pista forestal. Prendrem aquesta pista forestal que ens queda a la dreta. Prendrem direcció cap al "*Tossal de Bertomeu*". Un cop allà i just darrere d'una antiga construcció de maó en ruïnes, s'inicia una senda a la nostra dreta: el camí del "Assagador de la Cuta". Es tracta del camí denominat "*Assagador de la Cuta*" amb una extensió aproximada de 1,5 km. És un camí que antigament era transitat per pastors i caçadors, molt pedregós i irregular però amb un perfil suau.

Dificultat **Moderada**

Longitud **15 Km Apròx.**

Duració **06:30h** (anada i tornada)

Desnivell **607m**

Ascendirem suaument per un camí molt clara i definida des de la qual, en alguns punts, podem albirar unes meravellosa i espectaculars vistes sobre el Circ de la Safor. Passarem pel **Corral de Guillem** fins a arribar, en uns 20 minuts, al Corral del Tio Catxou, situat a 420m d'altitud.

Un cop arribem al **Corral del Tio Catxou** el camí es transforma en la pista forestal de la Cuta, que forma part de la xarxa de pistes forestals entre Llocnou i Terrateig. Uns 10 minuts de travessia més tard passarem pel **Corral de Ros** i la **Casa de la Cuta** o **Corral de Domingo**, del qual parteix un nou camí que oblidarem ja que és la que ens portaria en descens fins Castellonet. L'itinerari aquesta ple d'espècies autòctones de la serra Seguirem per la pista forestal que envolta al cim i buscarem el millor punt per practicar l'ascens, camp a través.

Un cop al cim de la Cuta, "**Pic de la Cuta**", que delimita les poblacions d'Ador, Llocnou i Villalonga, i des del seu punt més elevat, buscarem el camí que segueix la carena del cim, en direcció oest i caminant cap a l'esplanada que veurem. A la nostra esquerra ens trobem amb el barranc de la Enxima que desemboca al riu Serpis al costat de la Fàbrica de l'Infern, ben visible des d'aquesta alçada.

La serra de la Cuta és rica en fonts i pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), fa de frontera natural entre les terres de Vilalonga i la Vall de Vernissa, i s'alça com un mur entre els dos rius principals de la Safor, el Vernissa i el Serpis, abans de la seva unió a la plana litoral, prop del Real de Gandia. Aquesta serra, aspra en els seus solanes, és agradable i acollidora en les seves obagues i barrancs, com el del Frare, a Llocnou de Sant Jeroni.

Fins al "Pic de la Cuta" haurem recorregut una distància d'uns 7,5 km. El camí de tornada la farem per la mateixa ruta.

Pujada a La Cuta

Font en el camí de La Cuta

Pic de La Cuta

Un passeig per Villalonga

Casa de Cultura

Font de Setze Xorros

Capella M.D.de la Font

Església Sants Reis

Ajuntament

"El Centra"

Clavador Municipal

De la **Plaça Àngel Custodi** partim cap al Passeig Pbro. Giner pel Carrer Sant Anna fins a arribar a la **Casa de la Cultura**, edifici modernista que va ser col·legi femení en els anys 40, davall les ordes de les monges de Santa Anna, i que en la dècada dels 80 va passar a les mans de la Fundació Giner per a ser Casa de Cultura.

Seguint pel carrer La Pau vorem algunes cases senyoriales del segle XVIII, passant enfront del **Mosaic de la Mare de Déu** del mateix segle i arribarem a la **Font dels Setze Xorros**, monument emblemàtic de la localitat que rep aigua d'un brollador pròxim.

Des de l'entrada de **la Capella** es pot divisar l'Ermita dedicada Sant Antoni de Pàdua i "del porquet" i Santa Bàrbara, a qui s'accedix pel camí del Calvari o per la carretera. La Capella, d'estil corinti encara que construïda en 1919, és coneguda per la seua **Mare de Déu**, trobada per un carboner dins d'una caixa en el riu i que, segons compten, va fer que tornara a brollar l'aigua dels brolladors de la localitat després d'assecar-se en 1712, després d'haver sigut col·locada la figura prop de la seua Font, d'ací que se li construïra la seua Capella. Enfront d'aquesta Capella es troba **l'Ajuntament** en ple centre històric, on els dimarts o divendres se celebra el mercat típic de la localitat.

Parada obligato oixque per a contemplar l'edifici modernista "**El Centra**" per a arribar a l'**Església del segle XX**, destaca la seua sagristia lloc de reunió de l'antic Consell de Vells de Villalonga.

En l'actualitat Villalonga està composta per tres barris, **Cais, La Font** i **l'Alcúdia**, tres de les 8 aldees que formaven l'antiga Vall de Villalonga governat des de l'Hort de la Torre protegida pel Castillo de Villalonga.

Recorrent el barri de l'Alcúdia, de tradició i traçat morisc, visitem la **Plaça de Sant Josep**, antiga Mesquita. Per a tornar a arribar al Passeig de la localitat i finalitzar la nostra ruta passarem pel **Clavador Municipal** amb el seu encant especial pel seu conservació en data de hui.

1 PLAÇA DE L'ÀNGEL CUSTODI

3 FONT DE SETZE XORROS

5 AJUNTAMENT

7 ESSLÉSIA DE SANTS REIS

2 CASA DE LA CULTURA

4 CAPELLA

6 "EL CENTRO" Edifici modernista

www.villalonga.es